

§ 4

Äänestysaluejaon muuttaminen vuodelle 2027

ROIDno-2026-2540

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Lindroos, kaupunginlakimies, mikko.lindroos@rovaniemi.fi
Antti Räsänen, Vastaava palveluneuvoja, antti.rasanen@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Äänestysaluejaon muuttaminen vuodelle 2026 ja siitä ilmoittaminen Digi- ja väestötietovirastolle
- 2 Äänestysaluemuutos liite 1.pdf
- 3 Äänestysaluemuutos liite 2.pdf

Tausta

Rovaniemen kaupungin aloittaessa toimintansa nykyisessä muodossaan on äänestysalueita ollut 38. Vuonna 2006 (KV 24.4.2006 § 26) äänestysalueiden määräksi päätettiin 27 aluetta. Viimeinen muutos tehti vuonna 2015 (KV 14.12.2015 § 113). Rovaniemellä on nykyisin 19 äänestysaluetta.

Suurin osa äänestäjistä asuu keskustassa tai sen kehysalueella. Muita suurempia, vähintään 200 kotitalouden, asutuskeskittyymiä ovat Hirvas, Muurola ja Sinettä. 100-200 kotitalouden kyliä Rovaniemellä on kahdeksan.

Äänestyspaikat on pyritty sijoittelemaan siten, että ne ovat lähellä äänestäjien arkea. Ennakkoäänestyspaikkojen määrä ja kapasiteetti perustuu aiemmista vaaleista saatuihin kokemuksiin ja tilastotietoihin. Keskustan ulkopuoliset alueet on pyritty huomioimaan järjestämällä ennakkoäänestyspaikkoja suurempiin asutuskeskittyymiin ja kylissä ennakkoäänestys on mahdollista äänestysautossa. Varsinaisen vaalipäivän äänestystä ja ennakkoäänestystä täydentävät koti- ja laitosaänestys.

Varsinaisena vaalipäivänä Rovaniemi on jaettu 19 äänestysalueeseen. Tällöin Rovaniemellä on siis 19 äänestyspaikkaa, jossa äänestysalueella asuva voi käydä äänestämässä. Kullakin äänestysalueella varsinaisena vaalipäivänä toimitettavasta äänestyksestä vastaa vaalilautakunta, joka on kunnallinen luottamuselin. Vaalilautakunnan koko Rovaniemellä on perinteisesti ollut viisi (5) varsinaista jäsentä ja viisi (5) varajäsentä, joiden lisäksi vaalilautakuntia on täydennetty teknisillä avustajilla.

Ehdotussa liitteiden mukaisessa äänestysaluejaossa olisi 12 äänestysaluetta.

Perustelut äänestysaluejaon muutokselle

Muutoksella pyritään varmistamaan äänestäjien vaalisalaisuus, vähentämään normaalista poikkeavia tilanteita ja vaalilautakuntien toiminnan tehostamiseen.

Vaalijärjestelmästä saatavan datan perusteella voidaan todeta, että äänestäjien määrä äänestysalue on muuttunut vuosien saatossa. Eräillä äänestysalueilla äänestäjien määrä on vähäinen, että se voi muodostaa riskin niin sanotuista pienistä äänestysalueista. Pieni äänestysalue tarkoittaa vaalilain 82 mukaista tilannetta, jossa äänestysalueella annetaan tai saatetaan antaa vähemmän kuin 50 ennakkoääntä tai vaalipäivän ääntä. Tämä vaatii aina keskusvaalilautakunnalta toimia, joihin ei muuten ryhdyttäisi eikä siten ole tarkoituksenmukainen tapa toimittaa vaaleja. Mikäli jollakin alueella annettavat äänestyspaikat jäävät liian vähäisiksi, voi tämä johtaa myös vaalisalaisuuden vaarantumiseen.

Vaalilautakuntien koostaminen on osoittautunut vuosi vuodelta vaikeammaksi, sillä kiinnostus vaalilautakuntatyötä kohtaan on vähentynyt. Vaalilautakunnat ja -toimikunnat koostava nimeämistoimikunta on tuonut useasti huolensa luottamushenkilöiden riittävästä saatavuudesta keskusvaalilautakunnan tie

Toisaalta ne vaalilautakunnat, joiden alueella käy vähän äänestäjiä, ovat saadun palautteen mukaan kokeneet turhautumista ja kokeneet, että heidän työpanoksensa ei ole tehokkaassa käytössä.

Äänestysalueita muuttamalla voidaan siis edistää vaalisalaisuuden säilymistä, ehkäistään poikkeustilanteiden syntyä, jotka vaativat erityisiä toimia keskusvaalilautakunnalta ja mahdollistavat saatavilla olevien resurssien tehokkaan kohdentamisen.

Jos muutos hyväksytään elokuuhun 2026 mennessä, uudet äänestysalueet ovat käytössä eduskuntavaaleissa keväällä 2027.

Toimivalta

Äänestysalueista päättää vaalilain 8 §:n nojalla kaupunginvaltuusto.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Lindroos, kaupunginlakimies

Keskusvaalilautakunta päättää suosittaa, että kaupunginhallitus esittäisi kaupunginvaltuustolle äänestysalueiden uudeksi määräksi 12 liitteiden mukaisesti.

Päätös

Keskusvaalilautakunta päätti yksimielisesti esityksen mukaan.

Tiedoksi

Lindroos, Räsänen

Muutoksenhakukielto

§4

Muutoksenhakukielto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee Kuntalain 410/2015, 136 §:n mukaan vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.